I. évf. Kis-Czell, 1897. deczember 12. 14. szám.

Kemenesaljai Lapok.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és KÖZGAZDASÁGI HETILAP. — MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

SZERKESZTŐSÉG: Sárvár Fő utcza Gáyer ház 35. szám alatt. KIADÓHIVATAL: Kis-Czell sághi utcza 69. szam alatt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos Merei Gracza György.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egy évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. negyedévre 1 frt 25 kr. Hirdetéseket és Nyilttéri közleményeket felvesz a kiadóhivatal.

A lét harcza.

Nemzeti nagylétünk káprázató fényt árasztó, és ezer éves diesőséges multunk emlékeit felidéző ünnepségei lezajlottak. A fényes, a művelt világ elismerését és hódolatot kivivott csarnokokban bemutatott nemzeti haladás tanussága felett a kapuk bezárultak. Mintegy fényes ezeregyéjszakai álomkép tűnik fel képzeletünkben a közelmult, melyre annyira büszke a király és nemzet, a melyhez jövőnk, egy jobb jövőnk annyi reményét fűztük. És joggal: Hisz csak most nyilt alkalmunk a művelt világnak bemutatni nemzeti önállóságunkat és az ebben rejlő erőt. Annak a művelt világnak, mely eddig csak mint Ausztria provinciáját, vagy talán mint ilvent sem ismert bennünket.

A kivivott hódolat és elismerés okozta általános örömben azonban fájdarom, az igy támadt kábultságunkból az elvitázhatlan tény maga csakhamar a ridég valóra ébresztett. A fény árnyai, melyekre a nemzeti önérzet és büszkeség a rövid öröm mámorában sűrű leplet vont, csakhamar előtérbe tolultak, s az elbizakodottságra könnyen hajló vérmérsékletünket lehűtötte a rideg való; a nemzeti nagy erőkifejtéshez fűzött remények, legalább egyelőre, csalódásra váltak.

A könnyen boldogulhatás hitéről a verejtékes munka utján talált görönygyökre akadtunk, s mintegy inteni kiván, hogy ezer év után im még mindig csak a kezdet elején vagyunk. Mintegy inteni kiván, hogy a művelt nagy nemzetek között való megélhelésünk és helyt foglalhatásunk feltetele a munka, a nehéz kitartást és csügyedés nemismerő munka.

Vagy nem azt igazolja-e a nagy nemzeti ünnepet követett pangás, mely az üzleti világban a kábító öröm helyébe lépett? Nem azt tanusitják-e megdöbbentően szomoru közgazdasági viszonyaink, melyek mindnaz állam felforgató szeparátistikus eszmék terjedésére alkalmasak csupán?

Ha mindezt megszivleltük, és elménkbe vésztük, tartsunk szemlét a közelmult és jelen allapotaink felett s vonjuk le azokból a következtetést.

Midőn nemzeti ünnepünk alkalmából az ide sereglett idegeneknek a főváros tisztes palotái szélén elterülő városliget ragyogó csarnokaiban nemzeti multunk, jelen kulturánk, ipari és gazdasági fejlődésünk, szóval egy ezer év munkáját bemutattuk és az idegen szemlélő elismerését kivivtuk, büszke önérzetünket az a hiu remény is növelte, hogy im a művelt idegen elismerése kivivását nyomon fogja követni a gazdag külföldről ide özönlő tőke, hogy az könnyü boldogulásunkat és megélhetésünket biztositsa — munka nélkül.

Hogy ez a remény megvolt és hiu volt: tanusitja az ünnepeket nyomon követő aléltség üzleti életünkben. Még szenvedjük a mostoha üzletviszonyok ütötte sebeket, melyekre a gyógyitó irt hiába keressük, s máris éhinség fenyegeti a máskor tejben-mézben uszó gazdag Alföld népét, a nemzet e gazdag és megingathatlannak látszó államfenntartó erejét. És ami a helyzetet még siralmasabbá, sivárabbá teszi, társadalmunk tekintetlenül és tanácstalanul áll a szomoru helyzettel szemben, s mindent a vezető hatalomtól vár.

Hasonlo mostoha viszonyok között a hatalmas angol nemzet társadalma

TÁRCZA.

A HALDOKLÓ GLADIÁTOR.

— Byron után. —

Gladiátor fekszik a porl[illegible]
[illegible] álba férfias szemével . . .
Feje [illegible] hajtva, [illegible] az éjjel.
Ér nyitott sebéből vér [illegible] tompán csepp,
Mint a nyári zivatar elő, kövér cseppje.
Az arénn ködben merik körülötte;
Üdv, kisvő szeng annak, a ki őt legyőzte.
S neki meg kell halni leverve, elbukva,
[illegible]
[illegible] ad ő már semmis erre az életre!
[illegible] rű házikó áll a Duna mellett.
[illegible] ottan boldogságban telfet.
[illegible] csak társai, barbár anya, anyja.
S ő az ő életével Rómát mulattatja.
[illegible] ulatság kiszivárgó vére,
Melylyel lelke szál el . . . Ki áll boszut érte?
Kelljetek fel góthok! . . . Szitsatok vad lángot!
Döntsétek uszkökbe, romba a világ[illegible]

Pásztor [illegible]ad.

FERKÓ.

Hires a mi kis falunkban Bozsók. A magafajtaju embereknek tanulas tárgyául szolgál. O a falu legokosabb embere, a biró [illegible] tud annyit. Nem bizony! Talán csak a „mester," de még az se.

Mert hát Bozsóki uram tud mindenféléről: Amerikáról tudja, hogy ott sok a „taliány," no meg „szervány" is van ott „ölig."

Igaz, hogy „könyvül" csak keveset tud, mivelhogy már öreg és nem látja meg a betüket legalább Bozsóki uram igy mondta.

A számvetés az nekt[illegible] nem, ha kerdezgetnek hallatára ügyesfélet az „atyafiak" egymastól, csak [illegible]

Tudja tovább azt is, hogy Muszkaországban rossz volt a termés, hát nem jön a muszka. Hanem kukoricza az. Jett, hát megtehet, hogy a szélen meglátogat bennünket.

Mikor aztán kérdik tőle, hogy hol tanulta azt a sok tudomanyt, azt felelti ra: az iskolába.

Volt Bozsóki urannak egy ifju ösmerőse. Ha valami olyat tett, azzal lenyezette: „Mega csak majd hallak a ziskolatok ma[illegible] meg aggyusztál a „mester"!" Hanem azért [illegible]-ta meg.

Végre aztán igazán be kellett adni Ferkót az ifju csemetét, az iskolába.

Megfogta hát Bozsóki uram „illendően" Ferkó kezét. Ferkó rugott, orditott, „mer megcsipuli a mester!" De Bozsóki uram nem tagitott, hurta kezénél fogva az iskolába.

Épen az iskolában voltam elfoglalva nehany már beiratkozott gyermekkel.

Szörnyü gyerekrivás hallatszik be. Majd Bozsóki uram dugja be az ajtón szörös alrázatat s tánnna huzza kéznél fogva kedves csemetéjét, a Ferkót.

„Adjon Isten!"

„Hoztam egy[illegible] ny dezkot! (Gondoltam: „huztad.") Ferkó meg teljes erővel elbődult.

Bozsóki uram egy jót ránt rajta s rá förmed a fogai közül: „Nem hallgatsz, majd [illegible]" de ekkor már a Ferkő nyakon tapasztalta.

„Hát miért sir ez a gyerek?" kérdem.

„Nem akar iskolába gyünnyi."

Elkezdtem biztatni. „Ne sirj Ferkó, ne [illegible] semmit, én a jó gyerekeket szeretem, te pedig az vagy! Nézd az a Pista hogy nevet [illegible]

milliókat áldoz önkényt a baj enyhitésére a kormány minden segélye nélkül; igy önt hátorságot a csüggedők keblébe, s állitja lábra a már ingadozókat.

Hasonló eljárásra a mi társadalmunkban, fájdalom, hiába keresünk példát. Mi legfeljebb a már teljesen elesettek nyomorán enyhitünk, pillanatra filléreinkkel a helyett hogy állandó munka nyujtása által biztositanók a szükölködők megélhetését és igy kettős czélt érve, a népet munkásságra szoktatnók, hogy azzal boldogulása is biztositva legyen.

Vajjon mikor érti már meg a magyar a kor intő szózatát? Vajjon mikor érti meg, hogy egyedül a munka képezi létünk biztositékát, egyedül az ő meg a nyomor és nélkülözéstől végre képesit nemcsak ellentállni minden bajnak és veszedelemnek, de egyben növeli önbizalmunkat és erőssé tesz minden támadással szemben.

Értsük meg végre, hogy csak az a társadalom képes egy erős nemzet alkotó elemévé válni, mely nem szorul idegen segélyre, nem táplálkozik hiu reményekkel, hanem csak önerejére támaszkodva veti meg egy oly viruló nemzet alapját, mely számos ezredéven át fog még élni e hazán.

NEMO.

Közgazdaság.

A juhtartás hanyatlása a változott gazdasági üzem hatása alatt.

(Dr. R.) A belterjesebbé való üzem s a tengerentuli gyapjak versenye következtében beállt ropant gyapjuárhanyatlás deprimáló hatása alatt a juhtartás Európaszerte csökkenésnek és pusztulásnak indult.

Hazánkban a juhállomány csökkenése azonban lényegében csak a hetvenes évektől kezdve következett be, annál rohamosabban haladt az utolsó évtizedben, mi a földmivelésügyi ministerium 1884. és az 1895-iki összeirás adataink egybevetéséből is kivilágik, melyek szerint az állomány 10·5-től 7·5 millióra, tehát kerekszámban 3 millió darabbal csökkent. Ez a folyamat azonban távolról sem látszik befejezettnek, mint ez két helyzetrajzilag és gazdasági viszonyaik tekintetében is eltérő vármegyében a jelen évben eszközölt összeirásokból kitünik.

Maros-Torda vármegyében a jelenlegi juhállomány 110,558 darab, melyből még 83,000 darab közlegelőre jár; Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében 139,814 drb, melyből azonban már csak 54,932 drb jár közlegelőre. Az előző évhez képest a juhállomány Maros-Tordában 14,430 drb vagyis 11·54%-kal csökkent, Pest vármegyében pedig az 1895-ik évi (167,231 drb) állománynyal szemben épen 26,248 darbbal, mi 15·80%-nak felel meg.

Ha a hanyatlás okát fürkészszük, első sorban szembe ötlik, hogy itt is a belterjesebbé való üzem, a tagositásoknak nagyobb arányban való keresztülvitele s ezzel kapcsolatban a közlegelőknek folytonos kevesbedése vonja meg a juhtól a megélhetés feltételeit; mert mig előtte csak a pásztorkodás bére terhelte a juhtartó gazdákat, a szabad legelők rohamos apadásával a juhtartás lényegesen megdrágult. Látni való ez különösen Maros-Torda vármegyében, hol a tagositatlan határokban a juhállomány nem igen csökkent, mig a tagositott határu juhtartó gazdák azon kisérlete, juhaikat ilyen határokba bérlegelőre küldeni, balul ütött ki, mert a darabonkinti 80 kr. legelőbér, illetve tartási dij nem áll arányban a juhtermékek értékével. A hol, mint Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében, a juhlétszám hanyatlása arányában növekedett a lovak és szarvasmarhák száma, ama jelenség aggályosnak nem tekinthető, mert csak arra mutat, hogy az üzem belterjesebbé vált, melyben a gyapja miatt tenyésztett juhnak főleg csak időleges legelők: a zöld ugar, tarlók és őszi vetések legeltetése marad csak, téli tartása igy aránytalanul drágává válik.

Pest vármegyében a juhállomány csökkenéséhez azonfelül még a nagy mértékben fellépett sertésvész is hozzájárult; miután a sertéshus hiánya részben juhhus által pótoltatott, mint ez hasonlóképen erősebb sertésjárványok alkalmával a közfogyasztásra levágott állatok számából máskor is kitünt.

Hogy végeredményben a sertésvész nem fog-e helyenkint hatással lenni a juhtenyésztésnek ujból való felkarolására? erre eddig még határozott felelet nem adható, bár egyes jelenségek e mellett látszanak szólni. A számbeli csökkenéssel, hogy a juhtenyésztés hanyatlása is szükségképen nem folyik, annak bizonysága különben azon tény, hogy jelenleg a budapesti piaczra jobb tenyésztésre és gondosabb kezelésre való gyapjak fokozatos mennyiségben jutnak, mi remélni engedi, hogy a magyar gyapjupiacznak a külföldön nagyon alászállott hire ujból fel fog lendülni, a mennyiben a gondtalan tartás helyébe ott, hol még fönmaradtak ezen állatfaj létfeltételei, az észszerü tenyésztés kezd lépni.

65848.
VII.—1. 1897.

Körrendelet.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Több község, járás vagy törvényhatóság közös határvonalain, avagy több község, járás vagy törvényhatóság területén fekvő birtokon a birtokhatárjelek felállitása, kijavitása és megujitása körül felmerülő s a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894: XII. t.-cz. 34 §-a alapján elintézendő vitás kérdések tárgyalásánál követendő eljárásra nézve a belügyminister urral egyetértőleg a következőket rendelem:

1. Ha a birtok-határjelzési vitás kérdések több község határvonalán, vagy több községhez tartozó birtokon merülnek fel, az illető községek elöljáróságai közösen tartoznak az 1894: XII. t.-cz. 34. § a szerint eljárni, a vitás kérdésnek egyezség utján való elintézését megkisérelni, s ha az egyezség nem sikerül, az ügyet az első foku hatósághoz utasitani.

2. Azon esetben, ha a birtok több járás (rendezett tanácsu város) határvonalán, vagy területén fekszik, az érdekelt járási (rendezett tanácsu városi) hatóságok közül egyet az eljárásra vármegye alispánja delegál.

3. Ha a birtok több törvényhatósághoz tartozik, vagy határai több törvényhatóságéval közösek: az eljárásra illetékes hatóságot a földmivelésügyi minister delegálja.

Felhivom a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletemet valamennyi járási hatósággal (rendezett tanácsu várossal) és községi elöljáróságal közölje s a közlés megtörténtéről hozzám jelentést tegyen.

Kelt, Budapesten, 189[illegible] hó 22-én. [illegible] november

DARÁNYI s. k.

A gyerek elhallgatott. Beültettem a padba. Az apja elment.

Kezdtem tanulmányozni az én „uj deákomat.“

Ha beszéltem, csupa szem-fül volt, de mégis félt, különösen akkor, ha feléje mentem.

Kérdeztem, felelt, — de bátortalanul. Kiláttam, hogy Ferkót otthon ijesztgették. Egy pár hét multán azonban teljesen megbátorodott.

És Ferkóból jó tanuló vált.

Egyszer aztán megkérdeztem tőle, hogy miért félt annyira tőlem. Bevallotta: „Azt mondta édes apám, hogy tanitó ur „megcsipül“!“

. . . . . .

Az én Ferkóm ötödik osztályu tanuló lett. Végig szorgalmas tanuló, pontos iskolába járó volt. Ha az iskolából hazament, apja elő-elővette: „No mit tanuta a' ziskolába?“

Ferkó elmondott egyet-mást.

Bozsóki uram rendesen csavargatta a fejét, egyszer köhintett s vagy nem szólt semmit, vagy azt vágta oda a gyereknek: „Én azt nem u' tanútam, te nem jól tudod, a' nem u' van!“

Hanem nagy-bölcsen elhallgatta, hogy van is van ha, jó!

Egy izben szintén kérdezte Bozsóki uram fiát. Fia elmondta, hogy az iskolá[illegible] [illegible]rog. A nap áll és sok a kalta nagyobb, mint a föld, csak azért látjuk kicsinek, mert messze van tőlünk . . .

„Nem igaz, hazudsz! — ordit rá Bozsóki uram — no majd beszélek én avval a „mesterrel.“ Ilyen bolond hazugságokkal tömik tele a te fejedet. Nem megy te többet iskolába!“ És dühöngött tovább Bozsóki uram.

Másnap reggel a gyerek ugy 9 óra tájban jött iskolába. Mikor belépett, szepegett.

Megállt az iskolaajtóban. (A későn jövőnek engedelem nélkül helyére menni nem szabad.)

Csodálkozva néztem rá.

„Hát Ferkó, miért jöttél ilyen későn. Te rendes ember voltál eddig, nem szoktál elmaradozni. Ugy-e elaludtál? Mi???!“

A gyerek elkezdett sirni, miközben azt mondta: „Édes apám azt mondta, hogy én az iskolába csak bolondságokat tanulok. Nem akart beeresztem, azt mondta, hogy jobb ha otthon a borjukat őrzöm!“

„Hát aztán mit csinált édes apád?“

„El akartam jönni, nem eresztett, hanem megvert, meg bezárt a kamrába, de én meg elszöktem!“ A gyerek keservesen zokogott.

Melegen öleltem magamhoz a fiút.

„Derék fiu vagy, megláad az Isten [illegible] megfogadd, amit [illegible]mecsol!“

INCE.

Előfizetési felhivás.

Tisztelettel felkérjük azon negyedéves előfizetőinket, kiknek előfizetésük f. év november hó végével lejárt, hogy előfizetéseiket f. év deczember 15-ig megujitani sziveskedjenek; felkérjük továbbá mindazokat, a kik az előfizetési pénzt egyáltalában még be nem küldötték, de lapunkat elfogadták, hogy hátralék előfizetéseiket a fenntt. határnapig beküldeni sziveskedjenek, ellenben kénytelenek leszünk lapunk küldését, részükre beszüntetni.

Előfizetési árak:

Egész éve	5 frt.
Félévre	2 frt 50 kr.
Egy negyedévre . . .	1 frt 25 kr.

Az előfizetési pénzek, a lap czimére, legczélszerűbben utalvány mellett küldendők be Sárvárra fő utcza Gáyer ház 35. sz. emelet.

A kiadóhivatal.

Ujdonságok.

— **Uj vonat közlekedés Pápával.** Tudatjuk olvasóinkal, hogy f. hó 16-tól kezdve, kivéve szerda és péntéki napot Kis-Czellből Pápáig, naponta az 1361 sz. tehervonat, személyszállitásal fog közlekedni. Ezen vonat este 6 óra 40 perczkor indul Kis-Czellből, és pedig II-od és III-ad oszt. kocsikkal.

— **Őskori állati csontok.** Veisz Kálmán telkén Kis-Czellben, bizonyos épitkezés alkalmából a munkások, a földgödrök ásása közben érdekes állati csontokra akadtak. A csontokból egy pár darab, egy oldalbordát és egy csukló csont, kis-czelli gyógyszerész Bissitzky Ödön ur gyógytárába látható. A csontok mintegy 3 méter mélységben találtattak a földszine alatt, s nevezetességök abból áll, hogy már mint teljesen petrificálódott (kövévált) darabok is — mert mint természetes csontokból az idő emésztő ereje, legalább $^2/_3$-ad részt elmálasztott — oly hatalmas nagy méretűek hogy a laicusok állitása szerint, jóval fölül mulják a legnagyobb szarvasmarháink csontjait. Ajánljuk a leletet az érdeklődők, de annál inkább a természet kutatók figyelmébe.

— **Krisztkindlik.** A közeledő karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmából, a kis-czelli kereskedők ugyancsak igyekeznek kitenni magokért. Igazán becsületére válnának még egy nagyobb városnak is azok a diszes kirakatok, melyeket a kis-czelli kereskedésekbe láthatunk. A legmagasabb igényektől a legszerényebbig, magtalálhatja itt mindenki a krisskindlit, bizon nem szükséges, senkinek nagyobb városokból szerezni be szükségleteit, ha [illegible] kis-czelli kereskedők és iparo[illegible] oly nagy törekvéssel igyekszenek [illegible] meg a legfinomabb izlésnek is megfelelő szép tárgyakat összehalmozni. A mi kereskedőink és iparossaink megérdemlik a nagy közönség meleg pártolását.

— **A közönség köréből.** Tisztelettel felkérjük a kis-czelli postamester urat, hogy ebben a kis városban, a hol egy posta kihordó az egész várost kényelmesen egy-két óra alatt — a küldeményeket az érkezés után ne 3—4 óra mulva, illétőleg a reggeli postát ne délbe, s a délután 2 órai postát ne 5—6 órakor, hanem a maga rendes idejében kézbesittetni sziveskedjék.

— **Felhivjuk t. olvasóink** b. figyelmét Serényi budapesti elsőrangu ékszerész és órás mai hirdetésére.

— **A Kis-Czell-pándorfi h é. vasut** ujabb értesülés szerint deczember hó 20-án adatik át a közforgalomnak. A kiadott menetrendből a főbb adatokat itt közöljük.

KIS-CZELLBŐL INDUL.

Kis-Czellből indul reggel	4 óra	55	percz.
Sopronba érkezik d. e.	8 „	06	„
Pándorfra „ d. e.	10 „	03	„
Kis-Czellből indul d. u.	2 óra	46	percz.
Sopronba érkezik d. u.	6 „	06	„
Pándorfra „ este	7 „	59	„

KIS-CZELLBE ÉRKEZIK.

Pándorfról indul reggel	4 óra	46	percz.
Sopronból „ „	6 „	25	„
Kis-Czellbe érkezik d. e.	9 „	44	„
Pándorfról indul d. u.	2 óra	36	percz.
Sopronból „ d. u.	4 „	20	„
Kis-Czellbe érkezik este	7 „	45	„

A fenti menetrend tehát a Kis-Czellből Sopronba s megforditva utazók részére igen kényelmes. Megjegyezzük még, hogy Kis-Czellből Sopronba átszállás nélkül lehet majd utazni.

— **A legszebb ujévi ajándék hölgyeknek.** A ki valóban szép és hasznos ujévi ajándékkal akarja meglepni a hölgyeket, annak becses figyelmébe ajánljuk, hogy siessen megrendelni a „Magyar Bazárt.“

Ez egy kiválóan szerkesztett dustartalmu képes divat ujság, összekötve a legmagasabb szinvonalon álló szép irodalmi résszel, és minden névvel nevezedő hasznos tudni valókkal. Megtaláljuk ebbe a regényeket, elbeszéléseket, költeményeket, — gastronomiát, varrás, sütés, főzés stb. mesterségének leirását, — és minden szakba vágó kérdésekre a tájékoztató feleleteket.

Ez a jeles divat ujság, a „Magyar Bazár“ már 32 év óta szolgálja a hölgyközönséget a legnagyobb elismerés mellett. A ki a „Magyar Bazárt“ megrendeli, annak nincs szüksége külföldi divatlapokra.

Előfizetési ára félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Szerkesztőség Budapest József-tér 14. sz. Kiadóhivatal IV. Ferencziek tere 3. sz.

A pártolást ajánljuk tisztelt olvasóink becses figyelmébe.

— **Tollhibák.** A legjobb irókkal [illegible] megesik, hogy néha vigyázatlan[illegible] dolgokat irnak [illegible] turcsa rég [illegible] egy francziai lap nem-[illegible] gyűjtötte egész halmazát ezeknek a botlásoknak, melyek közül az érdekesebbeket itt közöljük. Henri Mennier egyszer egy hősével szószerint a következőket mondatja: „Az államszekér egy vulkán kratéren uszik.“ Francisque Sarcey-től ered a következő mondat: „Ugalde Margit hangjában érezhető az anyai kéz.“ Egy másik szini kritikus Albert Wolf a következőket irta egy alkalommal: „Itt a lapultság tetőpontját érte.“ Máskor meg Anne Judic-ot kritizálva: „a tehetsége olyan, mint egy tintás palaczk, melyet nem szabad boncoló kés alá venni, attól való félelemből, hogy az alján hamut találhatunk.“ Egy regényben olvasható: „Meneküljön grófnő! A kis kerti ajtónál két nyergelt lovat fog találni, melyekhez itt van a kules.“ Ponson du Terail azt irta egyszer: „egyik kezével brutálisan torkon ragadta a nőt, a másikkal arczába köpött.“ Hasonló hibát követett el Heine-nek egyik életrajzirója, a ki azt mondja egy helyen a költőről: „Egy napon a bonlevardon sétált, kezeit a zsebében tartva miközben sétapálczájával játszadozott“. Nemrég orleánsi Henrik herczeg nagy utazásáról következőképen referált a „Solel“-ban: „Már tizenégy napja nem találkoztunk emberrel, csak egy kalmük karaván nal, mely tevékből állott.“ Jules Janin akadémikus pedig egy izben a tengeri rákot „a tenger bibornokának“ keresztelte, a Dictiomaire meg ugy emlékezik meg erről az állatról, mint „egy kis vörös halról, mely hátrafelé ballag“.

— **Nansen ujabb expedicziója.** Az északi sark hirneves és szerencsés kutatója: Nansen, nemsokára ujabb expediczióra indul a magas észak világába. Már épitik is a Ferencz-József-földön a kunyhót, melyben társaival az ujabb expedicziő alatt telelni fog. Az expedicziő különben két hajón indul el. Egyik a „Fram“, a másik pedig egy uj hajó: a „Stoer-Kodder“. Nansen egyuttal egész sereg tudóst fog magával vinni, akiknek egy része, mihelyt a jég megszilárdul, elhagyja a hajókat és ugy törekszik észak felé, a másik rész pedig a hajón marad és Grönland partja mentén czirkálva tudományos megfigyeléseket fog eszközöln.

„Werner E.“ a modern regényirodalom legkiválóbb és legkedveltebb irónője, érdekfeszitő meseszövés és gyönyörü irályánál fogva a hires és népszerü Marlittot is tulszárnyalja. — A két első füzet legfinomabb papiron van nyomva, gazdagon illusztrálva és mégis csak 15 krba kerül, miáltal lehetővé van téve, hogy ezen különös becsesel biró mű mindenki által megszerezhető legyen. Minden héten 1 füzet fog megjelenni. Mutatványfüzetekkel mindenkinek szivesen szolgál Nagel István Budapesten, VII., Vörösmarty-utcza 17.

Csarnok.

Megbuktam.

— Burleszk humoreszk. —

Huszonhat évvel ezelőtt még csak másfél éves kis baba voltam, a ma egy szerencsétlen ember vagyok.

A nyájas olvasó bizonyára nem kivánczi, hogy én miért vagyok boldogtalan.

Nos tehat elmondom.

A közelmult hónapokban hosszu [illegible] talan éjszakákat [illegible] ugy hosszu [illegible] at. Egy ilyen [illegible] oly mélyen találtam az álom [illegible] jai közé esni, hogy hirtelen — felébredtem.

Az éjjelt ébren tölteni mindig kellemetlen — különösen éjjel. Ugyanis ilyenkor különös gondolatai támadnak az embernek. Innét van az, hogy némely embernek nincsenek gondolatai, mert csak nappal van ébren — éjjel alszik.

Nekem például az a gondolatom támadt, hogy — szindarabot irok. A gondolatot — szindarab követte. Barátaim és jóakaróim ép oly tartós, mint sikertelen lebeszélése után megirtam egy három felvonásos darabot és vittem a Nemzeközi Szinház igazgatójának.

Az igazgató azzal fogadott, hogy kidobott.

A mű ugyanis nem volt idegen kézzel másolva, ami pedig egy modern szinmű alapja. Hiába hivatkoztam arra, hogy ha idegen kéz nincs is benne, de annál több idegen gondolat — . — mitsem használt.

— És azt hiszi ön, kérdé az igazgató kajánul mosolyogva, hogy mi a' szindarabokat oly melegen adatjuk elő, mint ahogy megirják?

Ez a kijelentés nagyon alávaló gyanusitás volt, a mennyiben én sohse hittem ezt. Sőt. Én már régóta tudom, hogy meleg darabokat csak kihült szerzőktől játszanak.

Mégis egy borús őszi nap reggelén azt az értesitést kaptam, hogy darabomat eljátszák. Korántse tessék azonban hinni, hogy a direktor talán saját jószántából határozta el darabom előadását. Oh nem! Hanem a lapok általános támadásai következtében, melyek unisono azzal vádolták, hogy a magyar Géniuszt agyonnyomja, mig az idegen muzsát homlokon csókolva gyengéden felemeli.

A „Márczius Idusa," a sorok közt „Muzsa" elnevezés alatt pl[illegible] csinos szinésznőre szerzett, ki rendesen Muzsa [illegible]et játsza.

A vehemens támadások következtében tehát azt határozta el a direktor, hogy pro primo: iróasztalát egy másik szobába helyezi át és nehogy állása megrendüljön, ezentúl sohsem fog állni, hanem mindig ülni — az iróasztal előtt; az oly darabot pedig, melyet a dramaturgok különben egész tetszetős dologuak tartanak — előadatja.

S ettől a pillanattól kezdve vagyok én a legszerencsétlenebb ember. Miért? azért!

Mikor a direktor darabomat elfogadta, következő hirecskék jelentek meg lapjainkban:

„Hajnali Hirlap." Uj szinmű. A Nemzetközi Szinház lágyvelejü igazgatóját ismet becsapta valami idegen, de hazai iró. A jeles férfiu, kinek neve sajnos, nem lett indiszkréczióukra bizva — egy darabját fogadtatta el paralyais progressivában szenvedő által, melyet mint értesülünk eljátszani is szándékozik. Ám lássuk!

„Hirecsarnok." Ismét uj marhaságra van kilátásunk. A Nemzetközi Szinház valami ismeretlen embertől uj darabot fogadott el — állitólag. Hát vak is lett már a boldogtalan, hogy minket nem lát? Vagy mi nem tudtunk volna különb szamárságot irni? Jól nezünk ki! A darab hir szerint szinre is fog kerülni. Allunk elibe!

„Márczius Idusa." Szinmű három felvonásban. Ilyesmivel fenyeget a Nemzetközi Szinház igazgatója. Egy embertől, ki oly jelentéktelen, hogy mire e sorok irásához kezdtem, még nevét is elfeledtem, egy szinművet fogadott el. Nem fogunk vele sokat teketóriázni! . . . . .

. . . . A premiérről a következőképen nyilatkoztak a lapok:

„Hajnali Hirlap!

Sajnos, de vig hivatásunkkal járó szomoru kötelesség megemlékezünk arról a parázs ritkitó botrányról, mely a Nemzetközi szinház deszkáin játszódott le tegnap este. Kihetetlen vakmerőséggel egy ismeretlen iró szinmű titulusa alatt megirt (?) hülyeségét adták be imádott fő- és székvárosunk közönségének. Magunkra es a közönseget tiszteljük meg azzal, ha az előadott mű birálatába nem bocsátkozunk. Megelégszünk azzal, hogy ime átadjuk őt a közmegvetésnek.

Hirecsarnok.

Ha tévedni emberi dolog, akkor a Nemzetközi szinház igazgatója kegyetlenül tévedett, mikor azt hitte, hogy a közönség megnyugszik azzal, hogy a qualifikál-hatlan támadást, melyet a tegnap este előadott darabbal a jó izlés ellenintézett Ámbátor a darab, ugy általánosságban nem is olyan rossz — de részleteiben ennek a hitványságnak annyi infámis hibája van, hogy a szerzőt, ha most ugy lőtávolban volna, képes volnék egy jól irányzott lövéssel lateriteni! Érdekes, hogy a szinház naivája, kiről közismert dolog, hogy nem egykönnyen lehet zavarba hozni — mikor a szinre lépett, mélyen elpirult és szerepét csak akadozva birta elhebegni. Közönségünk magas értelmiségét jellemzi, hogy az egész előadás alatt nyugodtan türte az előadást, s csak a függöny lebocsátásakor tört ki frenetikus tapsviharban. De ez korántsem a tetszés megnyilatkozása volt, hanem csak fiska, hogy a szerzőt a függöny elé csalja, s aztán a megérdemelt rothadt almák és záptojásokban részesitsék. De es a ravasz zugiró ugy segitett magán, hogy egyik kezén a naivát, másikon pedig általánosan tisztelt művészünket vezette a közönség elé, igy tehát a közönség, a művészek iránti tiszteletből, kénytelen volt lemondani arról az élvezetről, hogy a jeles szerzőt meggyalázza.

Késő éjjeli órákban értesülünk azonban, hogy a jeles férfiu sorsát mégsem fogja elkerülni, mert néhány neves szinműiró egy holnap tartandó értekezleten el fogja határozni, hogy ezt a tolakodó embert a nyilt utczan fogják insultálni. Kutyakorbácsot neki!!

. . . . Ezek után a kritikák után [illegible] maradt más hátra, mint tegnap 5 forintot kölcsön kérnem, melyért holnap egy revolvert fogok [illegible]

V. J.

Dr. Högyes korszakos találmánya.

Asbest-talpbélés

Nincs lábizzadás!
Nincs meghülés!
Nincs semmiféle lábbaj!

PRIV. SUHLENFU[illegible] FELESLAB-TALPBÉLÉS

Követeljük az Asbest-talpbélést czipészeinktől.

Felnőtteknek 35-45 számig 1 frt 20 kr.
Gyermekeknek 20-34 számig 60 kr.
csak utánvét mellett.

Dr. Högyes találmányát szabádalom védi minden országban. — Bővebb felvilágositást készséggel ad

„Az Első magyar asbestáru gyár"
Budapest, VI., Szív-utcza 18.

Kis-Czellben kizárólag:
REIF DÁVID urnál kapható.

Hirdetéseket és [illegible]
a legszerényebb
átvesz
Adolf Hellmann
takarékpénztári könyvvezető KIS-CZELL.

Legdivatosabb ékszerek, lánc[illegible]rük, a legkitünőbb szinű [illegible]tők, diszes [illegible]rak, ébresz[illegible] stb. a legolcsóbban vá[illegible]ok ugy készpénzben mint

előnyös részletfizetésre.

5 évi jótállás mellett.

SERÉNYI

elsőrangu arany, ezüst, ékszer- és óra-gyári raktárában

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 34. sz. I. emelet.

Audemars Frères genfi óragyár vezérképviselete.

Az orosz czár udvari szállitója.

Ő felsége I. Ferencz József legmagasabb elismerése 1873.

Vidéki megbizásokra különös gond fordittatik.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1897. Nyomt. Goldberg Gyula Pápán.